

PART 12

EVALUATION OF THE
FILM J'ACCUSE

J'ACCUSE FİLM
DEĞERLENDİRİLMESİ

SUNA SELEN YAMAN
ZEYNEL KUTLAY ALPEREN BULUT

PART 12

ABSTRACT | ÖZET

The film titled "J'accuse" delves into the narrative surrounding Alfred Dreyfus, a military officer serving in the French armed forces, who faced allegations of espionage, subsequent expulsion from the military, and enduring a life sentence.

J'accuse filmi, Fransız ordusunda görevli bir subay olan Alfred Dreyfus'un muhbir olduğu suçlamasına maruz bırakılarak ordudan ihraç edilip, hakkında müebbet hapis cezası hükmü verilmesi ve sonrasında gelişen olayları konu almaktadır.

KEYWORDS | ANAHTAR KELİMELELER

Right To Fair Trial, Prohibition Of Torture, Echr, The Dreyfus Incident, France, Emile Zola, I Accuse.

Adil Yargılanma Hakkı, Eziyet Yasağı, Aihm, Dreyfus Olayı, Fransa, Emile Zola, Suçluyorum.

I. INTRODUCTION

The primary focus of this cinematic endeavor, which brings Emile Zola's written proclamation, "I Accuse," to life, centers around the narrative of Alfred Dreyfus. Dreyfus, a Jewish individual who held the position of a staff captain within the French army in 1894, became entangled in an accusation of treason. Subsequently, after enduring a trial phase and the subsequent exoneration of an innocent officer, Dreyfus was subjected to a gross miscarriage of justice, receiving an unjust life imprisonment sentence. The film meticulously portrays the events that unfolded thereafter, shedding light on the profound injustices suffered by Dreyfus. Emile Zola's letter to the President of France during the relevant historical era is structured into three distinct sections, a configuration faithfully adhered to in the film adaptation. The film adeptly chronicles the sequence of events by organizing them into discrete temporal segments, meticulously marked by specific dates. This meticulous portrayal captures the evolving narrative as articulated through Zola's epistolary correspondence.

The Dreyfus Incident, a significant incident that reverberated throughout Europe, sparked extensive discussion in French legal circles, and has gone down in history as

I. GİRİŞ

Emile Zola tarafından yazılan Suçluyorum isimli deklarasyonun filme çevrildiği bu eserin ana konusu 1984 yılında Fransız ordusunda kurmay yüzbaşı olarak görev yapan ve Yahudi Alfred Dreyfus'un vatan hainliği ile suçlanarak yargılama aşaması sonrasında haksız yere müebbet hapis cezasına çarptırılması ve sonrasında gelişen olaylar neticesinde suçsuz olan bir subayın aklanma hikayesidir. Emile Zola'nın dönemin Fransız cumhurbaşkanına mektubu üç kısımdan oluşmakla beraber film içerisinde de bu süreç tarihlere bölünerek işlenmiştir.

Avrupa'da büyük yankı uyandıran ve Fransız hukukunda önemli tartışmalara yol açan ve tarihe adını Dreyfus Olayı olarak geçiren bu olay temeline Fransız toplumunda Yahudi karşıtlığını, toplumda oluşan çürüme ve yozlaşmayı anlatmaktadır.

the "Dreyfus Incident," has its roots in the anti-Semitism that pervaded French society and the general moral and societal decay.

II. THE COURSE OF THE FILM

In the year 1894, Madame Marie Bastian, who was initially employed as a maid at the German Embassy but also clandestinely operated as a secret agent within the French Intelligence Centre, discovers a torn letter discarded within the waste receptacle of Maximilian von Schwartzkoppen, the German Military Attaché stationed in Paris. The contents of this document pertain to advancements undertaken within the artillery division of the French army. Originally discovered fragmented and discarded in the trash bin, the reconstructed letter was subsequently presented to General Mercier, the Minister of War at that time, in the form of a "borderau" for examination and consideration. Despite the presence of numerous skilled soldiers within the military who possessed the ability to compose this correspondence, the focal point of suspicion was directed towards Captain Alfred Dreyfus, an accomplished Jewish individual of Jewish lineage, who had achieved resounding success in his chosen vocation. The responsibility of investigating this affair was entrusted

II. FİLMİN SEYRİ

İlk olarak Almanya Büyükelçiliği'nde hizmetçi olarak çalışan ancak aynı zamanda Fransız Haber Alma Merkezi'nde gizli ajan olan Madam Marie Bastian 1894 yılında, Paris'te bulunan Alman Askeri Ateşesi Maximilian von Schwartzkoppen'in çöp kutusunda parçalanmış bir mektup bulur. Bu kâğıdın içerisinde yer alan bilgiler Fransız ordusu topçu birliğinde gerçekleştirilen yenilikler ile ilgilidir. Çöp kutusunda parçalanmış şekilde yer alan bu mektup birleştirilerek dönemin Savaş Bakanı General Mercier'in önüne bir "borderau" olarak getirilir. Ordu içerisinde bu mektubu yazabilme kapasitesi olan birçok asker bulunmasına rağmen oklar tamamen mesleğinde başarılı olan Yahudi kökenli Yüzbaşı Alfred Dreyfus'a çevrilir. Konunun irdelenmesi amacıyla Binbaşı Du Paty Clam görev başına getirilir. Mektupta yer alan yazı ile Dreyfus'un yazısının eşleştiği kanaatine varıldığında Dreyfus ne ile suçlandığından bihaber 22 Aralık 1894 tarihinde apar topar tutuklanır. Halihazırda Yahudiler için Fransa'da zor bir dönem olan 1890'lı yıllarda bu tutuklamanın akabinde sağcı basın, Yahudilere

PART 12

to Commander Du Paty Clam. Upon reaching the determination that the script in the aforementioned letter bore resemblances to Dreyfus' penmanship, he was apprehended on the 22nd of December, 1894, oblivious to the nature of the charges brought against him. In the wake of this apprehension during the 1890s, a challenging era for the Jewish population in France, the conservative press initiated a campaign to galvanize public sentiment against Jews and Jewish communities. On the 1st of November 1894, the headlines, notably the headline featured in the La Libre Parole Newspaper, proclaimed "Arrest of Jewish Captain Dreyfus, a betrayer of the nation." Captain Alfred Dreyfus underwent a trial in a closed military court, resulting in his expulsion from the profession and a lifelong exile. As a consequence, his epaulettes were removed, his gold buttons were unfastened, and his sword was broken before being sent into exile to Devil's Island, located in French Guiana. During the ceremony of his demotion, Dreyfus declared, "Soldiers! A man unjustly accused is being deprived of his military status. An innocent man is being subjected to dishonor. May France endure, may the army endure!" In the year 1896, Colonel Georges Picquart, who had previously served as Captain Alfred Dreyfus's instructor at the military academy, was assigned to assume the position of Colonel Sandherr, the director of the French Intelligence Center, who was incapacitated due to illness and unable to fulfill his professional duties. It was during Colonel Sandherr's tenure as head of the investigation that his known anti-Semitic and prejudiced inclinations became apparent. While conducting an examination of the

ve Yahudi topluluklarına karşı halkı galeyana getirmeye başlar. 1 Kasım 1894 tarihinde atılan manşetlerde, özellikle La Libre Parole Gazetesi manşetinde, "Yurt haini Yahudi Yüzbaşı Dreyfus tutuklandı" şeklinde söylemler yer almaktadır. Yüzbaşı Alfred Dreyfus'un yargılanması halka kapalı bir savaş mahkemesinde gerçekleştirilerek meslekten menedilmesine ve ömür boyu sürgün edilmesine karar verilir. Toplum önünde apoletleri, altın düğmeleri sökülerek ve kılıcı kırılarak sürgüne yollanmak üzere Fransız Guayanası'nda yer alan Şeytan Adası'na gönderilir. Rütbe sökmeye töreninde Dreyfus "Asker! Bir masumun rütbesi sökülüyor. Bir masumun onuru kirleniyor. Yaşasın Fransa, yaşasın ordu!" diye bağırılmaktadır. Bu sırada harp okulunda Yüzbaşı Alfred Dreyfus'un öğretmeni olan Albay Gerge Picquart, mesleğini gerçekleştiremeyecek derecede hasta olan Fransız Haber Alma Merkezi'nin başındaki Albay Sandherr yerine 1896 yılında Haber Alma Merkezi'nde göreve getirilir. Soruşturma döneminde Albay Sandherr görev başındadır ve Yahudi karşıtı, yanlı biri olarak anılmaktadır. Gerge Picquart, Dreyfus davasına ilişkin gizli dosyayı incelerken yine orduda yer alan Macar asıllı bir asker olan Esterhazy'nin yazısı ile Madam Marie Bastian'ın Maximilian von Schwartzkoppen'in çöp kutusunda bulunduğu parçalanmış mektupta yer alan yazının aynı olduğunu fark eder. Gerge Picquart bu duruma sessiz kalamaz ve durumun çözülmesi için gerekli yerlere başvurur. Öncelikle yazıların karşılaştırılması konusunda başarılı olan ve aynı zamanda Dreyfus'un davasında mektuptaki yazının Dreyfus'a ait olduğunu tasdikleyen el yazısı uzmanı Bertillion'un yanına gider ve bu konunun gerçekliği hak-

confidential dossier pertaining to the Dreyfus Case, Colonel Georges Picquart becomes aware that the handwriting of Esterhazy, a soldier of Hungarian origin who also served in the military, bears a striking resemblance to the script on the torn letter discovered by Madame Marie Bastian in Maximilian von Schwartzkoppen's discarded refuse. Compelled by a sense of obligation, Colonel Picquart cannot withhold this information and takes the necessary steps to address the situation by approaching the relevant authorities. In the initial stages, Colonel Picquart sought the expertise of Bertillion, a proficient graphologist renowned for his expertise in comparing manuscripts, and who had previously affirmed during Dreyfus's trial that the writing on the letter belonged to Dreyfus. Colonel Picquart respectfully requested Bertillion to compose an article elucidating the veracity of this particular issue. During Dreyfus' trial before the military tribunal, Bertillion, who was recognized to hold anti-Semitic views at the time, asserted that the writing in the letter and Dreyfus' handwriting exhibited significant similarities. He contended that any discrepancies were the result of Dreyfus intentionally altering his writing in an effort to deceive the investigators. However, subsequent to being presented with the evidence by Colonel Picquart, Bertillion came to the realization that his initial assessment was erroneous. Subsequently, Colonel Georges Picquart pursued official channels to present his findings and clarify the matter. Regrettably, his superiors expressed the viewpoint that a closed case could not be revisited, emphasizing the paramount concern of safeguarding the reputation of the army. Despite Colonel Picquart's persistent efforts, he encountered resistance from his superiors, each contending that reopening the case would undermine public confidence in the army's ability to make sound judgments and administer fair punishment. The inherent risk associated with such an action deterred them from providing a favorable response. The unresolved nature of this situation was largely attributed to the fact that Dreyfus, being of Jewish heritage, was held as a prisoner. Evidenced by numerous instances depicted in the film, each unit scrutinized the soldiers' files in their pursuit of the perpetrator, consistently placing Dreyfus' file at the forefront of their investigation. In contrast, Colonel Picquart, despite being the sole instructor who assigned Dreyfus a lower grade in school due to his Jewish background, remained resolute in his refusal to turn a blind eye to this injustice.

kında bir yazı yazıp yazamayacağını sorgular. Bertillion, o dönemde bilinen bir Yahudi düşmanı olmakla beraber Dreyfus'un savaş mahkemesindeki yargılamasında mektupta yer alan yazı ile Dreyfus'un yazısının çok benzer olduğu farklılıkların kaynağının ise Dreyfus'un kasten yazısını değiştirip soruşturmacıları yanılttığı amacı taşıdığını beyan etmiştir. Ancak Gerge Picquart'ın elindeki kanıtları göstermesi üzerine Bertillion yanıldığını anlamıştır. Daha sonra ise konuyu açıklamak için üstlerine başvurur. Ancak üstleri kapanmış bir davanın tekrar açılmayacağını ve burada önemli olan konunun ordunun zarar görmemesi olduğunu söylerler. Albay Gerge Picquart her ne kadar denese de üstlerinden olumlu cevap alamaz çünkü her biri bu davanın tekrar açılması söz konusu olması halinde halkın ordunun yanlış karar verdiğini, yanlış yargılama yaptığını ve haksız yere birini cezalandırdığını düşüneneğini savunur ve bu riski almak istemezler. Mahkûm olan Dreyfus'un Yahudi kökenli olması bu durumun çözülmemesinde en büyük etkenidir. Filmin birçok sahnesinde de görüleceği üzere her bir birim suçluyu ararken askerlerin dosyalarını incelemiş ve her birinin eli ilk ve tek olarak Dreyfus'un dosyasına gitmiştir. Gerge Picquart ise her ne kadar Yahudi kökenli olmasından kaynaklı olarak Dreyfus'a okul döneminde tek düşük not veren hocası olsa da bu haksızlığa göz yummamaya kararlıdır.

Tüm bunlar yaşanırken Alfred Dreyfus'un yargılanması ve cezalandırılması süreci ile ilgili yazılar halk arasında elden ele dolaşır. Hatta Senato Başkanı Kestner, Alfred Dreyfus'un masumiyetine inanır ve bu fikrini 14 Temmuz 1897'de Senato'da açıklar. Gerge Picquart bu sırada elinden gelen çabayı gösterip Alfred Dreyfus'un suçsuzluğunu kanıtlamak istese de durumların karışacağına bilincinde olan üstleri, Picquart'ın istihbarat biriminde görevli olmasından kaynaklı elinde bulundurduğu ve Alfred Dreyfus lehine olan kanıtları Gerge Picquart'ın elinden alırlar. Esterhazy bu durum üzerine Yüce Divan'da yargılansa da beraat eder çünkü H.J. Henry ve Du Paty Clam, Alfred Dreyfus aleyhine sahte belge düzenlerler. H.J. Henry her ne kadar Dreyfus aleyhine sahte belge düzenlemiş olsa da Dreyfus'un sivil mahkemede yargılandığı ve Esterhazy'nin yurtdışına kaçtığı esnada yargılamanın saptırılmasındaki suçunu kabul eden bir mektup yazıp hayatına son vermiştir. Aynı esnada *borderau*'nun aslı bir gazetede yayımlanır. Tüm bu kanıtların elinden alınmasının yanı sıra Gerge Picquart gizli

PART 12

While these events unfolded, news articles regarding Alfred Dreyfus' trial and punishment circulated among the public. Even Senate President Kestner, on July 14, 1897, voiced his belief in Dreyfus' innocence, expressing this opinion in the Senate. Meanwhile, Colonel Picquart diligently endeavors to establish Alfred Dreyfus' innocence. However, his superiors, cognizant of the potential complications that could arise, confiscate the exonerating evidence in Colonel Picquart's possession, owing to his role within the intelligence unit. Although Esterhazy faces trial in the Supreme Court, he is ultimately acquitted due to the illicit actions of H.J. Henry and Du Paty Clam, who fabricated documents against Alfred Dreyfus. During Dreyfus' trial in a civilian court, H.J. Henry, despite having fabricated a document against Dreyfus, tragically concluded his life by penning a letter confessing his involvement in distorting the course of justice. Simultaneously, Esterhazy had absconded overseas. Concurrently, the original *borderau*, a crucial piece of evidence, found its way into the public domain via newspaper publication. In addition to having all the aforementioned evidence seized from him, Colonel Picquart faces accusations of disclosing the confidential *borderau*, which was intended to remain undisclosed. In light of the rekindling of events, Colonel Picquart is dispatched to Tunisia as a form of exile, ostensibly under the guise of performing inspection duties. Following his tenure in Tunisia, he embarks on travels to various countries, ultimately concluding his journey in Africa before returning to France. Upon his return to France, his initial encounter is with his trusted confidant, Louis the Lawyer. Despite the growing awareness of this unfolding situation, the prevailing sentiment among the populace remains unsupportive, primarily due to the perceived necessity of preserving the reputation and dignity of the military institution. However, with the assistance of George, Louis facilitates an introduction between Colonel Picquart and Dreyfus' brother and his long-suffering family, who have tirelessly sought justice throughout the years. Notably, Emile Zola is present during this encounter, during which Colonel Picquart confides in Zola, divulging the complete account of the events that transpired. Subsequent to Colonel Picquart's apprehension about potentially jeopardizing his position, which hindered his ability to personally disclose the unfolding events, he conveyed his circumstances to Emile Zola. In response, Emile Zola boldly published "*J'Accuse*" in *L'Aurore* (Dawn) on

kalması gereken bu *borderau*'yu yayınlaması ile suçlanır. Olayların yeniden alevlenmesiyle beraber Gerge Picquart Tunus'a denetleme görevi adı altında bir nevi sürgüne gönderilir. Tunus'un ardından ülkeleri gezer ve en son Afrika'dan Fransa'ya geri döner. Fransa'ya dönüşünde ilk olarak yakın arkadaşı olan Avukat Louis ile görüşür. Bu durum her ne kadar yayılmaya başlasa da konu ordunun onurunu korumak olduğu için kimse destek çıkmaz. Ancak Louis, George sayesinde Gerge Picquart'ı Dreyfus'un yıllardır adalet arayan kardeşi ve ailesiyle tanıştır. Tanıştığı ortamda Emile Zola da bulunmaktadır ve Gerge Picquart tüm olan biteni Emile Zola'ya anlatır. Görevinden atılmamak için olayları kendi anlatamayan Gerge Picquart durumunu Emile Zola'ya açıkladıktan sonra Emile Zola, 13 Ocak 1898 tarihinde *L'Aurore* (Şafak) Gazetesi'nde *Suçluyorum*'u yayınlar. Dönemin Cumhurbaşkanı Felix Faure'ye hitaben yazdığı bu mektupta Emile Zola, Alfred Dreyfus'un yargılanmasında suçu bulan herkesi itham etmiştir. Bunun sonucunda karşıt yazarlar ve halk tarafından fazlaca eleştirilir ve hakarete uğrar, tüm bu olayların akabinde Fransa'da halk Yahudilere karşı iyice ayaklanmış. Halk bu süreçte bir aydınlanma yaşar ve sonucunda Alfred Dreyfus davası sivil mahkemelerde devam etmek üzere tekrar açılır. Alfred Dreyfus'un tekrar yargılanması sonucunda Esterhazy'nin ondan intikam almak isteyen yeğeni ve orduda hala yer alan dürüst insanlar sayesinde Alfred Dreyfus'un önceki cezası kaldırılır. Dreyfus 10 (on) yıl cezaya çarptırıldıktan sonra bağışlama kararını imzalayarak 1906 yılında özgürlüğüne kavuşmuştur. Binbaşı rütbesini geri alarak ordudaki görevine tekrar atanır ve haksız yere suçlanmasından ötürü *Legion d'Honneur* nişanı kendisine takdim edilir. Her ne kadar bazı yargıçlar Alfred Dreyfus'un suçlu olduğuna dair kanaatlerini sürdürmeye devam etseler de 1930 yılında bazı gizli bilgilerin açığa çıkmasıyla beraber Alfred Dreyfus'un masumiyeti tam anlamıyla kanıtlanmıştır.

the 13th of January, 1898. Within the contents of the missive directed to the President of the Republic at that time, Félix Faure, Emile Zola held accountable all those responsible for the unjust trial of Alfred Dreyfus. As a consequence of his courageous action, he faced severe criticism and derogatory treatment from dissenting writers and the general public. Subsequently, these events led to a surge of public sentiment in France characterized by hostility towards the Jewish community. Following the illumination of the public, the case of Alfred Dreyfus is reopened in civilian courts. The earlier sentence imposed on Alfred Dreyfus is subsequently reversed through the retrial procedure, which was aided in part by the nephew of Esterhazy's desire for retribution and the honesty of others who persisted in the military. Alfred Dreyfus executed a pardon order after being given a ten-year prison sentence, and he was subsequently freed in 1906. He was subsequently reinstated in the army, attaining the rank of Major, and bestowed with the *Legion d'Honneur* as a symbol of redress for the unjust accusations leveled against him. Notwithstanding certain judges' persistent adherence to their conviction of Dreyfus' guilt, the year 1930 witnessed the disclosure of classified information, ultimately establishing Alfred Dreyfus' absolute innocence.

III. LEGAL ANALYSIS OF THE FILM

The Dreyfus Case had a profound and enduring legal influence. From a legal perspective, the fundamental principle that arises is that of a fair trial. The right to a fair trial is a constitutional entitlement extended to all individuals, guaranteeing them the right to have their case heard by an impartial and autonomous court within a reasonable timeframe, conducted in a just, public, and equitable manner. This principle serves as a cornerstone in ensuring justice and safeguarding the rights of the accused. In light of this delineation, upon examining the Alfred Dreyfus case, it becomes evident that the trial was manifestly deficient. Primarily, Alfred Dreyfus stood as the sole suspect due to his Jewish heritage, while other soldiers who should have been implicated alongside him from the outset were overlooked. The commencement of the trial against Alfred Dreyfus prior to the matter being presented before the judicial authorities stands as a glaring testament to the inherent injustice of the proceedings. Furthermore, it is imperative to consider that the

III. FİLMİN HUKUKİ TAHLİLİ

Dreyfus olayı hukuki olarak büyük bir etki yaratmış ve bu etkisini uzun süre sürdürmüştür. Hukuki açıdan bu durumu incelediğimizde aklımıza ilk gelen kavram adil yargılanma olacaktır. Adil yargılanma hakkı her vatandaşa tanınan anayasal bir hak olup, suçlanan bir birey hakkında açılan davanın makul sürede, tarafsız ve bağımsız bir mahkeme tarafından, hakkaniyetli ve kamuya açık bir şekilde görülmesidir. Bu tanımdan yola çıkarak Alfred Dreyfus olayını incelediğimizde yargılamanın eksik bir şekilde gerçekleştiğini açıkça görmekteyiz. Çünkü ilk olarak Alfred Dreyfus, olayların henüz en başında kendisi ile birlikte suçlanması gereken askerler varken sırf Yahudi kökenli olduğundan yalnızca o şüpheli olarak gösterilmiştir. Henüz mesele yargı mercilerine taşınmadan Alfred Dreyfus'un yargılanmış olması hakkaniyete aykırı davranıldığına en büyük kanıtlardan biridir. Ayrıca yargılamanın amacının, suçun gerçek failini bulmaktan ziyade ordunun onurunu korumak olduğuna dair hareketler sergilediği de göz önünde bulundurulmalıdır. Tüm

PART 12

objective of the trial was primarily centered around safeguarding the reputation of the military institution rather than ascertaining the actual culprit of the offense. Additionally, it is also notable that Alfred Dreyfus was given the chance to be tried in a civilian court for the first time when he was exonerated during the trial. This scenario highlights the significance of the principle of a fair trial conducted by an impartial and autonomous court. Notably, when Alfred Dreyfus was subjected to a trial overseen by an independent court, the objective examination of evidence revealed a distressing reality. Despite the conclusive demonstration of Alfred Dreyfus' innocence throughout the trial proceedings, the lamentable fact remains that he endured unjust punishment for a period spanning twelve years on Devil's Island. This serves as a poignant testament to the notion that delayed justice fails to epitomize true justice. The public recognition of such circumstances is poised to precipitate a substantial erosion of trust in the legal system and the judiciary. This loss of confidence has the potential to culminate in the disintegration of social order over time.

Throughout the depicted events in the film, it becomes unmistakably evident that Alfred Dreyfus' inherent human rights are repeatedly violated. Foremost among these violations is the prohibition of torture, a fundamental pillar of rights and liberties, enshrined by Article 17, paragraph 3 of the Constitution and Article 3 of the European Convention on Human Rights (ECHR).

bunlara ilaveten Alfred Dreyfus beraat ettiği yargılamada ilk kez sivil bir mahkemede yargılanma şansını elde edebilmiştir. Bu durum adil yargılanma kavramının tarafsız ve bağımsız bir mahkeme tarafından yargılanma ilkesine dikkat çekmektedir. Alfred Dreyfus ilk defa bağımsız bir mahkemede yargılandığında delillerin objektif şekilde değerlendirilmesi hususunda, Alfred Dreyfus'un yargılanma sürecinin sonunda her ne kadar masumiyeti kanıtlanmış olsa da Şeytan Adası'nda kaldığı 12 (on iki) yıl boyunca haksız yere ceza çekmiş olması geç gelen adaletin adalet sayılmayacağına kanıttır. Bu durumun halkın gözü önünde gerçekleştirilmesi de aynı zamanda hukuka ve yargıya olan güvenin ciddi derecede azalmasına neden olacaktır. Bu güvenin sarsılması da eninde sonunda toplum düzeninin bozulmasına yol açacaktır.

Filmin genelinde birçok kez Alfred Dreyfus'un temel insan haklarının ihlal edildiğini açık bir şekilde görmekteyiz. Bunlardan ilki anayasamızın 17. maddesinin 3. fıkrası ve AIHS'nin 3. maddesi ile hüküm altına alınan ve temel hak ve özgürlüklerin temel taşlarından birisi olan işkence yasağıdır.

Anayasamızın 17. maddesinin 3. fıkrası;

"Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz."

Turkish Convention Article 17/3 states that;

"No one shall be subjected to torture or mal-treatment; no one shall be subjected to penalties or treatment incompatible with human dignity."

Also, ECHR Article 3 states that;

"No one shall be subjected to torture or to inhuman or degrading treatment or punishment."

Inflicting physical or mental suffering on a victim that results in a loss of volition or sensory perception as a result of such suffering is considered torture, as defined by both the Constitution and the ECHR. While there exists no universal consensus in legal scholarship regarding the constituent elements of the crime of torture, the generally recognized elements of the offense can be outlined as follows:

- The intentional infliction of severe physical and/or mental pain and/or suffering upon an individual,

- The involvement of a perpetrator who holds an official capacity or who actively encourages the commission of the offense,

- The commission of acts designed to induce pain and suffering with a specific purpose in mind. These elements are typically encompassed within legal doctrine and scholarship on the subject¹.

The constitutional and ECHR guarantees regarding the prohibition of torture impose not only a negative duty on states to refrain from torture but also a positive duty to prevent torture and, in cases of violation, to conduct thorough and effective investigations². Throughout the period of Alfred Dreyfus' confinement on Devil's Island, the French state flagrantly infringed upon the absolute prohibition of torture. The act of restraining Alfred Dreyfus by handcuffing his feet to the bed while he was lying down at night, with the intention of extracting a confession from individuals implicated in his letter, and the subsequent deterioration of his physical condition, present undeniable evidence of a violation of the prohibition against torture. It is noteworthy that the European Court of Human Rights (ECtHR) has consistently ruled in cases concerning the mistreatment

hükümünü, AIHS'nin 3. maddesi ise;

"Hiç kimse işkenceye veya insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele veya cezaya tabi tutulamaz."

hükümünü havidir. Hem anayasa hem de AIHS ile güvence altına alınan işkence yasağı esasında mağdurun fiziksel veya ruhsal olarak acı çekmesi ve bu acıdan dolayı irade yeteneğini ve algılama yeteneğini yitirmesidir. İşkence suçunun unsurlarına ilişkin doktrinde bir yeknesaklık bulunmasa da işkence suçunun unsurlarını şu şekilde örnek verebiliriz;

- Kişide kuvvetli şekilde bedensel ve/ veya ruhsal açıdan acı ve/ veya ızdıraba yol açması,

- Failin resmi göreve sahip bir kimse olarak hareket etmesi veya azmettirmesi,

- Acı ve ıstırap veren fiillerin belirli amaç doğrultusunda yapılması, olarak doktrinde yer verilmiştir¹.

Anayasa ve AIHS ile güvence altına alınan işkence yasağı devletlere sadece negatif bir yükümlülük olarak işkence etme yasağı yüklemeyi aynı zamanda pozitif yükümlülük olarak işkence yasağını önleme ve ihlal halinde ise söz konusu ihlali etkili soruşturmayı yüklemektedir². Alfred Dreyfus'un Şeytan Adası'nda hapisanede kaldığı günlerde Fransız devletinin açıkça işkence yasağını ihlal ettiği görülmektedir. Dreyfus'un mektubu ile bağlantılı kişileri ele vermesi amacıyla geceleri yatarken ayaklarının yatağa kelepçelenmesi ve bunun sonucu olarak Dreyfus'un git gide zayıflaması işkence yasağının ihlal edildiğinin en net kanıtıdır. Nitekim AIHM aynı yönde itiraf elde edebilme amacıyla devlet görevlileri tarafından sanığa yapılan kötü muameleleri işkence kapsamında değerlendirerek ihlal kararı vermiştir³.

Film kapsamında Alfred Dreyfus'un ihlal edilen bir diğer hakkı adil yargılanma olmuştur. Adil yargılanma hakkı anayasamızın 36. maddesinde ve AIHS'nin 6. maddesi ise düzenlenerek hüküm altına alınmıştır. Anayasamızın 36. maddesi;

"Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir."

FOOTNOTE

¹ Durmuş Tezcan/ Mustafa Ruhan Erdem/ Oğuz Sancakdar/ Rifat Murat Önok, Human Rights Handbook, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014, p. 131.

² Tezcan/ Erdem/ Sancakdar/ Önok, p. 135.

DİPNOT

¹ Durmuş Tezcan/ Mustafa Ruhan Erdem/ Oğuz Sancakdar/ Rifat Murat Önok, İnsan Hakları El Kitabı, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2014, s. 131.

² Tezcan/ Erdem/ Sancakdar/ Önok, s. 135.

³ Öktem/ Türkiye, Başvuru No: 74306/01.

PART 12

of accused individuals by state officials to obtain confessions, categorizing such acts as torture and deeming them in violation of human rights³.

Alfred Dreyfus, as depicted in the film, was further subjected to the violation of his right to a fair trial. This right, enshrined in Article 36 of our Constitution and Article 6 of the European Convention on Human Rights (ECHR), outlines the legal protections and guarantees that must be afforded to individuals during judicial proceedings. Turkish Convention Article 36 states that;

"Everyone has the right of litigation either as plaintiff or defendant and the right to a fair trial before the courts through legitimate means and procedures.

No court shall refuse to hear a case within its jurisdiction."

ECHR Article 6 states that;

"In the determination of his civil rights and obligations or of any criminal charge against him, everyone is entitled to a fair and public hearing within a reasonable time by an independent and impartial tribunal established by law. Judgment shall be pronounced publicly but the press and public may be excluded from all or part of the trial in the interests of morals, public order or national security in a democratic society, where the interests of juveniles or the protection of the private life of the parties so require, or to the extent strictly necessary in the opinion of the court in special circumstances where publicity would prejudice the interests of justice.

Everyone charged with a criminal offence shall be presumed innocent until proved guilty according to law.

Everyone charged with a criminal offence has the following minimum rights:

a) to be informed promptly, in a language which he understands and in detail, of the nature and cause of the accusation against him;

b) to have adequate time and facilities for the preparation of his defence;

c) to defend himself in person or through legal assistance of his own choosing or, if he

Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınmaz."

hükümü, AİHS'nin 6. maddesiye;

"Herkes davasının, medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili uyumsuzluklar ya da cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamaların esası konusunda karar verecek olan, yasayla kurulmuş, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından, adil ve kamuya açık olarak ve makul bir süre içinde görülmesini isteme hakkına sahiptir. Karar aleni olarak verilir. Ancak, demokratik bir toplum içinde ahlak, kamu düzeni veya ulusal güvenlik yararına, küçüklerin çıkarları veya bir davaya taraf olanların özel hayatlarının gizliliği gerektirdiğinde veyahut, aleniyetin adil yargılamaya zarar verebileceği kimi özel durumlarda ve mahkemece bunun kaçınılmaz olarak değerlendirildiği ölçüde, duruşma salonu tüm dava süresince veya kısmen basına ve dinleyicilere kapatılabilir.

Bir suç ile itham edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar masum sayılır.

Bir suç ile itham edilen herkes aşağıdaki asgari haklara sahiptir:

a) Kendisine karşı yöneltilen suçlamanın niteliği ve sebebinden en kısa sürede, anladığı bir dilde ve ayrıntılı olarak haberdar edilmek;

b) Savunmasını hazırlamak için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olmak;

c) Kendisini bizzat savunmak veya seçeceği bir müdafinin yardımından yararlanmak; eğer avukat tutmak için gerekli maddi olanaklardan yoksun ise ve adaletin yerine gelmesi için gerekli görüldüğünde, resen atanacak bir avukatın yardımından ücretsiz olarak yararlanabilmek;

d) İddia tanıklarının sorguya çekmek veya çek-tirmek, savunma tanıklarının da iddia tanıklarıyla aynı koşullar altında davet edilmelerinin ve dinlenmelerinin sağlanmasını istemek;

e) Mahkemede kullanılan dili anlamadığı veya konuşamadığı takdirde bir tercümanın yardımından ücretsiz olarak yararlanmak."

hükümünü havidir. Hem anayasamız hem de AİHS ile güvence altına alınan adil yargılama hakkı ve en çok ihlal edilen ve hakkında AİHM'e en çok başvuru yapılan temel insan

has not sufficient means to pay for legal assistance, to be given it free when the interests of justice so require;

d) to examine or have examined witnesses against him and to obtain the attendance and examination of witnesses on his behalf under the same conditions as witnesses against him;

e) to have the free assistance of an interpreter if he cannot understand or speak the language used in court."

The right to a fair trial, safeguarded by both our Constitution and the European Convention on Human Rights (ECHR), represents one of the most frequently violated fundamental human rights and is a recurring subject brought before the European Court of Human Rights (ECtHR). Within the context of the right to a fair trial, the presence of impartial judges and independent courts stands as one of its fundamental pillars. From the outset of the film, it becomes apparent that the court in which Alfred Dreyfus is being tried is a military tribunal, thus indicating the infringement of the right to a fair trial right from the start. In fact, the initial paragraph of Article 6 of the European Convention on Human Rights explicitly stipulates that individuals must be judged "by an independent and impartial tribunal established by law." Given Alfred Dreyfus's military rank as a captain in the French army and the charges of treason brought against him, the lack of an impartial court and an independent judge would unequivocally establish the infringement of the right to a fair trial.

haklarından birisidir. Adil yargılama hakkının en temel unsurlarından birisi bağımsız hâkim ve mahkemelerin bulunmasıdır. Alfred Dreyfus'un filmin başından itibaren yargıldığı mahkemenin askeri mahkeme olduğu anlaşılmalı ve esasında adil yargılama hakkının ihlali filmin en başında başlamaktadır. Nitekim AİHS'nin 6. maddesinin ilk bendinde kişilerin "kanunla kurulmuş, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme önünde" yargılanması gerektiği açık bir şekilde belirtilmiştir. Alfred Dreyfus'un yüzbaşı olarak Fransız ordusunda görev yaptığı ve vatana ihanet suçundan yargıldığı göz önüne alındığında bağımsız bir mahkeme ve hâkimin bulunması adil yargılama hakkının ihlalini açık bir şekilde ortaya koyacaktır.

Adil yargılama hakkı kapsamında adil bir kararın varlığı veya verilip verilmediği değil, adil bir karar verilebilmesi amacıyla gerekli standartların bulunup bulunmadığı önem kazanmaktadır. Alfred Dreyfus'un yargıldığı sahneler incelendiği zaman onun adına sahte olarak yazılarak imzalanmış delillere yönelik hakimlerin yeterli inceleme yapmadığı, tüm itirazlara rağmen sadece bir uzmandan destek alındığı görülmektedir. AİHM'e göre mahkemeler önyargı taşımaksızın taraflarca sunulmuş mütalaalar, savlar ve delilleri iyi incelemek yükümlülüğü altındadır. Açık bir şekilde hatalı bulgu ve delillere dayanılarak bir karar verilmesi, hakkaniyetli yargılama yapılmadığı anlamında gelecek yani adil yargılama hakkının ihlalini oluşturacaktır⁴.

Alfred Dreyfus'un yargılama sürecinde silahların eşitliği ilkesinin de açık bir şekilde ihlal

FOOTNOTE

³ Öktem/ Turkey, Application No: 74306/01.

DİPNOT

⁴ Fouquet/ France, Başvuru No: 20398/92, 12.10.1994.

PART 12

Under the purview of the right to a fair trial, the essential focus lies not merely on the outcome of a just decision, but on whether the essential requisites for rendering a fair judgment are in place. A close investigation of the trial proceedings in the case of Alfred Dreyfus exposes deficiencies in the judicial review of the falsified evidence that was used against him, as well as a disdain for stated concerns, leading to the use of only one expert's opinion. In accordance with the jurisprudence of the European Court of Human Rights (ECHR), it is the duty of courts to examine the submissions, arguments, and evidence presented by the parties in an impartial manner, free from bias or prejudice. The right to a fair trial would be violated if a decision was made based on facts and evidence that were obviously false, and thus would violate the promise of a fair trial⁴.

The principle of equality of arms was evidently breached during the trial of Alfred Dreyfus. While anyone was permitted to pose questions to Alfred Dreyfus during the trial, Dreyfus and his legal counsel were precluded from interrogating the witnesses who testified against him. In fact, the court-imposed restrictions on the ability to ask questions at certain junctures, further exacerbating the infringement of this fundamental principle. Article 6(3)(d) of the European Convention on Human Rights (ECHR) stipulates that the accused or suspects possess the entitlement to "examine or have examined witnesses against them and to obtain the attendance and examination of witnesses on their behalf under the same conditions as witnesses against them".

edildiği görülmektedir. Yargılama esnasında Alfred Dreyfus'a herkes istediği gibi soru sorabilirken, Dreyfus ve avukatı, aleyhine tanıklık yapan kişilere soru yönelmemektedir. Nitekim mahkeme de bazı noktalarda soru sorulmasına müsaade etmemektedir. AİHS'nin 6/3-d maddesi ile, sanık veya şüphelilerin "iddia tanıklarının sorguya çekmek veya çektirmek, savunma tanıklarının da iddia tanıklarıyla aynı koşullar altında davet edilmelerinin ve dinlenmelerinin sağlanmasını istemek" hakkına sahip olduğu hüküm altına alınmıştır.

Gerçeğin ortaya çıkması hususunda tanığın dinletilmesinin zorunlu olduğu durumlarda, mahkemenin bu istemi reddetmesi ve bunu kararında açık olarak belirtmesi gerekmele beraber film sahnelerinde de görüleceği üzere gerekçe gösterilmeden bu talebin reddedilmesi Alfred Dreyfus'un adil yargılanma hakkının açıkça ihlal edildiğini göstermektedir⁵.

In situations where it is crucial to elicit testimony from a witness for the purpose of ascertaining the truth, the court ought to dismiss such requests explicitly and provide clear justification for its decision. However, the film portrays instances where the rejection of such a request occurs without proper justification, which starkly demonstrates a flagrant violation of Alfred Dreyfus' right to a fair trial⁵.

IV. CONCLUSION

In conclusion, the trial of Alfred Dreyfus has left an indelible imprint not only on its contemporary era but has also significantly influenced the present-day legal framework. This court action, which is rife with concerns about human rights and the concept of a fair trial, shows the development of the legal system's inadequacies over time while also shining light on how the idea of justice has evolved. Notably, it becomes evident that the social fabric has undergone an adverse transformation as a result of the manipulation of public opinion by oppressive elements within the judicial and communication systems.

IV. SONUÇ

Sonuç olarak, Alfred Dreyfus'un yargılanma süreci sadece döneminde büyük bir etki yaratmakla kalmamış günümüz hukuk sistemini de derinden etkilemiştir. Temelinde insan haklarına ve adil yargılanma kavramına dair problemler barındıran bu yargılama süreci, geçmişten bugüne gelişen ve değişen hukuk sistemini, hukuk düzeni içerisindeki boşlukları ve adalet kavramının gelişimini gözler önüne sermektedir. Özellikle yargı ve haberleşme sistemindeki baskıcı yapının halkı yanlış yönlendirmesi dolayısıyla toplum yapısının olumsuz anlamda bir dönüşüme maruz bırakıldığı gözler önüne serilmektedir.

FOOTNOTE

⁴ Fouquet/ France, Application No: 20398/92, 12.10.1994.

⁵ Vidal/ Belgium, Application No: 12351/86, 22.04.1992.

BIBLIOGRAPHY

DURMUŞ TEZCAN/ MUSTAFA RUHAN ERDEM/ OĞUZ SANCAKDAR/ RIFAT MURAT ÖNOK, (2014). İnsan Hakları El Kitabı [Handbook of Human Rights]. 9th Edition, Ankara.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS, FOUQUET/ FRANCE CASE, Application No: 20398/92, Date: 31.01.1996, <https://hudoc.echr.coe.int/tur?i=001-57973> (Accessed: 01.05.2023).

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS, ÖKTEM/ TURKEY CASE, Application No: 74306/01, Date: 19.10.2006, <https://hudoc.echr.coe.int/tur?i=001-77587> (Accessed: 01.05.2023).

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS, VIDAL/ BELGIUM CASE, Application No: 12351/86, Date: 22.04.1992, <https://hudoc.echr.coe.int/tur?i=001-57798> (Accessed: 01.05.2023).

KAYNAKÇA

DURMUŞ TEZCAN/ MUSTAFA RUHAN ERDEM/ OĞUZ SANCAKDAR/ RIFAT MURAT ÖNOK, İnsan Hakları El Kitabı, 9. Baskı Ankara 2014.

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ FOUQUET/FRANCE KARARI, Başvuru No: 20398/92, T. 31.01.1996, <https://hudoc.echr.coe.int/tur?i=001-57973> (Erişim Tarihi: 01.05.2023).

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ ÖKTEM/ TÜRKİYE KARARI, Başvuru No: 74306/01, T. 19.10.2006, <https://hudoc.echr.coe.int/tur?i=001-77587> (Erişim Tarihi: 01.05.2023).

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ VIDAL/ BELGIUM KARARI, Başvuru No: 12351/86, T. 22.04.1992, <https://hudoc.echr.coe.int/tur?i=001-57798> (Erişim Tarihi: 01.05.2023).

DİPNOT

⁵ Vidal/ Belgium, Başvuru No: 12351/86, 22.04.1992.